
NBA-onderzoek toepassing standaard 700 – Fraude: waarnemingen en uitkomsten

21 december 2022

In december 2021 is de aanpassing van Standaard 700 (rapporteren over fraude en continuïteit) goedgekeurd door het NBA-bestuur. Het bestuur is van mening dat het belangrijk is meer zichtbaar te maken wat accountants aan continuïteit en fraude doen, zodat stakeholders zich daarover een oordeel kunnen vormen.

Bij de invoering van de aanpassing van Standaard 700 heeft het NBA-bestuur het rapporteren van uitkomsten van de controle en waarnemingen naar aanleiding van een aanwijzing van mogelijke fraude niet verplicht gesteld, maar wel aangemoedigd.

Daarover is besloten (en extern gecommuniceerd, vanwege het belang van dit punt) om eind 2022 te evalueren of het opnemen van uitkomsten en waarnemingen alsnog verplicht moet worden gesteld.

Onderzoek

Door de NBA is onderzoek uitgevoerd naar de toepassing van Standaard 700 door de oob-accountantsorganisaties en de rapportering over fraude in controleverklaringen bij de oob's over 2021. De oob-accountantsorganisaties waren over verslagjaar 2021 al verplicht om bij oob's te rapporteren over fraude in de controleverklaring.

De belangrijkste uitkomsten van de onderzoeken zijn:

1. Het rapporteren in de fraudesectie heeft geleid tot meer en betere fraudediscussies in het controleteam en meer en goede gesprekken tussen accountant en cliënt over frauderisico's en de beheersing hiervan door de gecontroleerde entiteiten. De aandacht voor fraude is hierdoor toegenomen, zowel bij de gecontroleerde entiteiten als de accountant.
2. Over verslagjaar 2021 is door oob-accountants beperkt gerapporteerd over uitkomsten van de controle en waarnemingen naar aanleiding van vermoede fraude. In nagenoeg alle fraudesecties is wel een zogenaamde *overall* uitkomst gerapporteerd, in termen dat de controle niet heeft geleid tot aanwijzingen voor fraude die tot materiële onjuistheden in de jaarrekening zou kunnen leiden.
3. Alle oob-accountantsorganisaties ondersteunen de rapporteringslijn van het rapporteren over waarnemingen en uitkomsten. In navolging van Handreiking 1150 zullen zij die voor verslagjaar 2022 zoveel mogelijk gaan volgen. Dit zal de transparantie over fraude in de controleverklaring nog verder ten goede komen.
4. Geheimhouding en vertrouwelijkheid worden door accountants als belangrijke belemmering voor transparant rapporteren benoemd. Voor alle wettelijke controles gaan accountants verplicht rapporteren over frauderisico's en werkzaamheden (waarbij het rapporteren over uitkomsten wordt aangemoedigd), terwijl de gecontroleerde entiteit nog geen rapportageplicht kent.
5. Afstemming met gebruikers van de controleverklaringen levert belangrijke aanwijzingen op voor bestuurders en toezichhouders van entiteiten om hun verantwoordelijkheid te nemen en transparanter in bestuursverslagen en jaarrekeningen te rapporteren over beheersmaatregelen in reactie op frauderisico's en vermoede fraude in de controleverklaring.
6. Toepassing van de aangepaste Standaard 700 doorloopt een leercurve die naar verwachting nog belangrijker zal gaan gelden voor niet-oob-accountantsorganisaties. Deze accountants gaan over verslagjaar 2022 voor het eerst over het onderwerp fraude rapporteren in controleverklaringen. Aanpassing van Standaard 700 ten aanzien van verplicht rapporteren over waarnemingen en uitkomsten van de controle is om die reden nu nog te vroeg.

Het NBA-bestuur is van oordeel dat rapporteren over het onderwerp fraude in de controleverklaringen de aandacht voor fraude vergroot, niet alleen bij accountants maar ook bij entiteiten. De meerderheid aan wettelijke accountants gaat hiermee in 2022 voor het eerst aan de slag, waardoor een verplichting tot rapportering over waarnemingen en uitkomsten in controleverklaringen nu niet passend is. Het bestuur vraagt verscherpte aandacht voor Handreiking 1150 en het langs de daarin uitgewerkte scenario's zo transparant mogelijk rapporteren.

Transparantie

Het NBA-bestuur beveelt tevens accountants aan, om de gecontroleerde entiteiten ertoe aan te zetten zelf transparant te zijn over fraude, frauderisico's en frauderisicomanagement, alsmede over de afhandeling van (eventueel) door de accountant gesignaleerde vermoedens van fraude.

Met andere woorden: de gecontroleerde entiteit wordt ertoe aangezet zelf transparant te zijn over eventuele geconstateerde gevallen van fraude en de door de gecontroleerde entiteit genomen maatregelen, op basis waarvan de accountant mede het oordeel bepaalt.

Geheimhouding

Tevens meldt het NBA-bestuur dat thans een onderzoek loopt naar de regelgeving inzake vertrouwelijkheid en geheimhouding, om te bezien (a) waar deze regelgeving belemmerend werkt voor het (zelfstandig) melden van eventuele bevindingen en (b) of en zo ja hoe die regelgeving kan worden aangepast.

Het bestuur neemt de aanbeveling van accountants en gebruikers ter harte om in overleg te treden met de wetgever en de Raad voor de Jaarverslaggeving, om rapportering over fraude door entiteiten af te dwingen vanuit wetgeving of verslaggevingsrichtlijnen. Een verplichte Verklaring Omtrent Risicobeheersing (VOR) kan een oplossing bieden en komt ook tegemoet aan verwachtingen van gebruikers ten aanzien van zichtbare respons op de frauderisico-rapportering door accountants.

Het voorkomen, opsporen en bestrijden van fraude in organisaties is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. Dat stelt de NBA ook in haar jongste [publieke managementletter](#) (PML), getiteld 'Scherp op fraude'.

Download het rapport

[NBA-onderzoek toepassing standaard 700 – Fraude: waarnemingen en uitkomsten](#) PDF 3,96 MB